

www.oljan.fo

Jan Müller

19 - 08 - 2012

Danir hava ikki varnast gullið í Grønlandi

Taka danir sær ikki um reiggj, kunnu teir missa milliardainntøkur og túsundtals arbeiðspláss, tí bara nakrar fáar danskar fyrítøkur hava varnast teir ovurstóru móguleikarnar í olju og øðrum ráevnum í Grønlandi. Ein teirra, sum hevur fingið eyguni upp fyri móguleikunum í Grønlandi, er íverksetarin Morten Hovaldt. Hann býr í Aalborg og stendur á odda fyri fyrítøkuni Complea. -Tað hendir rættiliga nógv í Grønlandi, og vit vilja sjálvandi fegin vera í tokinum tá tað fer avstað, sigur Morten Hovaldt við danska kringvarpið. Complea-fyrítøkan hevur knappliga tvey ár á baki og letur IP-telefoni, it-netverk og serverar til danskar og norskar fyrítøkur. At stjórin hevur fingið áhuga fyri Grønlandi kemst av, at námsfeløg og oljufeløg hava fingið eygað á móguleikarnar har. Fleiri túsund arbeiðspláss Ein av teimum størstu verkætlanunum er eitt jarnnám, sum fer at skapa meiri enn 3.000 arbeiðspláss í uppbyggingartíðini. Verkætlanin er mett at kosta 14 milliardir krónur, og felagið aftan fyri hana er tað kinesiska námsvinnufelagið London Mining. Í Aalborg ásannar Morten Hovaldt, at hann vil fegin lata London Mining telefonir til námið í Grønlandi, og í hesum sambandi hevur hann júst verið í Nuuk og tosað við felagið. -Hetta kann blíva nakað rættiliga stórt, og Complea fer at veksa skjótari, enn eg hevði torað at vóna, sigur hann við DR - Kanska er hugsanarhátturin tann, at Grønland er teirra bakgarður, og at tær altíð kunnu taka stigið, tá okkurt veruligt byrjar at henda, sigur Brian Buus Pedersen. Fleiri um boðið Men so einfalt er tað ikki at sleppa inn á tann grønlandska marknaðin, sigur Jóannes Niclassen, sum er deildarstjóri á byggifyrítøkuni MT Højgaard í Grønlandi. Tey seinastu fýra árin hevur hann arbeitt við at útvega sínum felagi ein part av verkætlanini hjá London Mining. - Í veruleikanum krevur tað, at tú ert lokalur. At tú hevur eina fyrítøku við skrivstovu her, setir lokalfólk í arbeiði og ert ein partur av samfelagnum, sigur

Jóannes Niclassen við DR. Tær dansku fyrítøkurnar, sum sita og bíða, fáa eina ávaring frá stjóranum í grønlenska arbeiðsgevarafelagnum, tí Brian Buus Pedersen ivast ikki í, at fara danskar fyrítøkur ikki í gongd beinanvegin, fer arbeiðið aðrar vegir. -So fara kinesarar, avstraliu menn, kanadiu menn, sviar og norðmenn, sum hava royndir innan hesar vinnugreinar, við teimum stóaru sáttmálunum, sigur hann. Váðafull íløgá Morten Hovaldt hevur verið í Grønlandi tvær ferðir í ár, og hann er júst farin undir tingingar við ein móguligan samstarvsfelaga, sum hevur skrivstovu í Nuuk. Enn hevur hann ikki fingið nakran sáttmála, men kortini stríðast hann og hini hjá Complea við at gera eitt tilboð at lata teimum grønlensku feløgunum. -Hetta er jú ein íløgá. Eitt váðafull íløgá, sum kann fáa ein ringan enda, men tað noyðast vit at taka við, sigur Complea-stjórin. Stjórin í grønlenska arbeiðsgevarafelagnum, Brian Buus Pedersen, væntar eisini, at tað grønlenska námsævintýrið verður stórt, men hann undrast á, at ikki fleiri danskar fyrítøkur gera sum Complea og liggja framvið at gerast partur av ævintýrinum. Í grønlensku undirgrundini eru bæði olja, gull, gimsteinar og virðismikil, sjáldsom evni í ovurstórum nøgdum. Serfrøðingar hava mett, at bara undir havbotninum úti fyri landnyrðingspartinum av landinum eru 31 milliardir tunnur av olju og gassi. Tað svarar til alt tað, sum verður framleitt um allan heimin í eitt ár.